

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի
վերակառուցման նախագծում

Էջմիածին քաղաքի լրացուցիչ ջրամատակարարման բաշխիչ համակարգերի վերակառուցման

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԵՎ
ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ՊԼԱՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՋՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

2014

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԾՐԱԳՐԻ ԱՍՓՈՓ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ	4
1. ՆԱԽԱԳԾԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	6
1.1 Ներածություն.....	6
1.2 Ջրամատակարարման ու ջրահեռացման գործող համակարգի համառոտ նկարագրությունը	6
1.3 Աշխատանքի շրջանակները	7
2. ԵԼԱԿԵՏԱՅԻՆ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	8
2. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆ և ՄԵՂՄԱՑՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ	10
3.1.Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցություններ.....	10
Օդի աղտոտում.....	11
Աղմուկը և թրթռումները.....	12
Հողի էռոզիա և նստվածքների առաջացում	12
Շինարարական և կենցաղային աղբի գոյացում.....	13
Հողերի և ջրի աղտոտումը մեքենաների սպասարկումից.....	13
Հողի և ջրի աղտոտումը քլոր պարունակող միացություններով.....	14
3.2 Սոցիալական ազդեցություններ.....	14
3.3 Բնապահպանական կառավարման ինստիտուցիոնալ շրջանակ.....	18
4. ՀԱՇՎԵՏՎՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	20
5. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ և ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ՊԼԱՆ (ՇՄԿՄՊ)	20
Հավելված Ա. Շրջակա միջավայրի կառավարման և մոնիտորինգի աղյուսակ ...	22
Հավելված Բ. Դաշտային այցերի ստուգաթերթիկ.....	36
Հավելված Գ. Հանրային քննարկումների արձանագրություն և մասնակիցների ցանկ.....	42

Հասպտակների ցանկ

ԱԶԲ	Ասիական Ջարգացման Բանկ
ՀԶԿ	Հայջրմուղկոյուղի ՓԲԸ
ՕԿԶ	Օրվա կարգավորման ջրամբար
ՇՄԿՄՊ	Շրջակա միջավայրի կառավարման և մոնիտորինգի պլան
ՏԻՄ	Տեղական ինքնակառավարման մարմին
ԲՆ	Բնապահպանության նախարարություն
ՀՀ	Հայաստանի Հանրապետություն
ՀԲ	Համաշխարհային բանկ
ՀԲ ԳՔ	Համաշխարհային բանկի գործողությունների քաղաքականություն
ԶՄՀ	Ջրամատակարարման համակարգ
ԶԲՑ	Ջրամատակարարման բաշխիչ ցանց
ԶնԶ	Ջրամատակարարում և ջրահեռացում

ԾՐԱԳՐԻ ԱՍՓՈՓ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ

Ներկա Բնապահպանական կառավարման և մոնիտորինգի պլանը (ՇՄԿՄՊ)մշակվել է «Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման» Ծրագրի շրջանակներում իրականացվող Էջմիածին քաղաքի ջրամատակարարման բաշխիչ ցանցի վերակառուցման աշխատանքների համար: ԲՄԿՊ-ը մշակվել է նախնական նախագծման փուլում իրականացված Բնապահպանական գննության արդյունքների հիման վրա ՀԲ ԳՔ 4.01/1999, Բնապահպանական գնահատման պահանջներին համապատասխան:

Բնապահպանական գննության արդյունքում կատարվել է եզրակացություն, որ Նախագիծը կարող է դասակարգվել որպես B կատեգորիա համաձայն ՀԲ ԳՔ 4.01/1999 հիմնվելով այն հանգամանքի վրա, որ Էջմիածին քաղաքի ՋնՋ համակարգի վերանորոգման աշխատանքները հողի, ջրային ռեսուրսների, լանդշաֆտների, բուսական և կենդանական աշխարհի վրա ամենայն հավանականությամբ անդառնալի բացասական ազդեցություններ չեն ունենա: Բոլոր ազդեցությունները լինելու են ժամանակավոր, կառավարելի և կվերացվեն աշխատանքներն ավարտելուց հետո:

ՇՄԿՄՊ -ը պարունակում է մի շարք մեղմացնող և մոնիտորինգի միջոցառումներ, որոնք պետք է կատարվեն նախագծի իրականացման ընթացքում բնապահպանական և սոցիալական բացասական ազդեցություններից խուսափելու, կանխելու կամ մեղմացնելու նպատակով: Այն ներկայացնում է բացահայտված ազդեցությունները և դրանց հնարավոր վայրը, առաջարկվող մեղմացնող միջոցառումները, մեղմացման և մոնիտորինգի գործողությունների համար պատասխանատու կառույցները:

ՇՄԿՄՊ -ը պարունակում է հետևյալ տարրերի նկարագրությունը՝

ա. Նախագծի գործողությունների շրջանակը;

բ. Հնարավոր բնապահպանական ազդեցությունները (այդ թվում՝ ազդեցությունը հնագիտական արժեքների վրա);

գ. Նախագծի նախաշինարարական, շինարարության և հետագա շահագործման փուլերի համար նախատեսված միջոցառումներ;

դ. Նախագծի նախաշինարարական, շինարարության և հետագա շահագործման փուլերի մոնիտորինգի գործողություններ;

ե. Տարբեր կառույցների պատասխանատվությունը մեղմացման և մոնիտորինգի իրականացման գործում:

Վերակառուցման աշխատանքների և հետագա շահագործման տարբեր փուլերում բացասական ազդեցությունների մեղմացման համար պահանջվող միջոցառումները նկարագրված են ստորև՝

- Նախագծման փուլ.

Էջմիածին քաղաքի ՋնՋ համակարգի Մանրամասն Նախագիծը իրականացվել է CES Consulting Engineers Salzgitter կազմակերպության կողմից: Նախագծային փաստաթղթերում պարունակվում են տեղեկություններ կլիմայական պայմանների, ռելյեֆի, հողի տիպերի, հիդրոլոգիական տվյալների, բուսական և կենդանական աշխարհի մասին, ինչպես նաև Բնապահպանության նախարարությունից և իշխանության այլ մարմիններից համապատասխան թույլտվությունների ձեռք բերման պահանջներ: Նախագծող Խորհրդատուն պարտավոր է հետևել ՀՀ բնապահպանական և սոցիալական օրենսդրությանը, ինչպես նաև ՀԲ համապատասխան ուղեցույցներին և քաղաքականություններին, ինչպես նշված է ՀԲ ԳՔ 4.01/1999, Բնապահպանական գնահատում փաստաթղթում:

- Շինարարության փուլ.

Ընդհանուր առմամբ շինարարության Կապալառու կազմակերպությունը պարտավոր է հետևել ներկա ԲՄԿՊ-ում ներկայացված միջոցառումներին, ինչպիսիք են մասնավորապես բնակավայրերին մոտ տեղամասերում փոշու և աղմուկի նվազեցումը և այլն: Կապալառուն նաև պարտավոր է հաղորդակցվել պետական և տեղական մարմինների հետ և ձեռք բերել բոլոր այն թույլտվությունները, որոնց անհրաժեշտությունը կարող է ի հայտ գալ շինարարության ընթացքում:

- Շահագործման փուլ.

ՇՄԿՄՊ նախատեսված մեղմացնող միջոցառումների ցանկը ներկայացված է [Հավելված Ա](#)-ում.

1. ՆԱԽԱԳԾԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

1.1 Ներածություն

ԱԶԲ կողմից ֆինանսավորվող «Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում» Ծրագրի նպատակն է Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների որոշակի ընտրված թաղամասերի խմելու ջրամատակարարման բարելավումը: Մանրամասն նախագիծը պատրաստվել է CES Consulting Engineers Salzgitter կողմից ՀԶԿ ՓԲԸ պատվերով: Նպատակին հասնելու համար մանրամասն նախագիծով Էջմիածին քաղաքում Ծրագրի տարածքում նախատեսված է իրականացնել ջրամատակարարման բաշխիչ ցանցի վերակառուցում:

1.2 Ջրամատակարարման ու ջրահեռացման գործող համակարգի համառոտ նկարագրությունը

1.2.1 Ջրամատակարարման բաշխիչ ցանց

Էջմիածին քաղաքի ջրամատակարարման համակարգի սպասարկումն իրականացվում է ՀԶԿ ՓԲԸ-ի կողմից: Գործող ջրամատակարարման բաշխիչ ցանցը մոտ 62.7կմ իրականացված է 50-600մմ տրամագծի մետաղական, չուգունե և պոլիէթիլենե խողովակներով: 2007թ-ին ԱԶԲ-ի կողմից ֆինանսավորվող Էջմիածին քաղաքի ջրամատակարարման համակարգի բարելավման ծրագրի շրջանակներում փոխարինվել է շուրջ 15.4կմ երկարությամբ պոլիէթիլենե ջրագծեր: 2013-14թթ. ՀԲ-ի ֆինանսավորմամբ փոխարինվել է շուրջ 38 կմ բաշխիչ ցանցի և մոտ 23.5կմ ներտնային պոլիէթիլենե ջրագծեր Քաղաքը սնվում է Շահումյանի 934մ նիշի վրա գտնվող, $W=(1x6000+1x1000+2x 2000)$ մ³ ծավալով ՕԿՁ-ներից:

1.2.2 Ջրահեռացման համակարգ

Էջմիածին քաղաքում գործում է 150-500 մմ տրամագծով թուջե, կերամիկական և ասբեստե խողովակներից 40 կմ ընդհանուր երկարությամբ կենտրոնացված ջրահեռացման համակարգ: Կեղտաջրերը հավաքվում են 1000 մմ տրամագծով կոլեկտորով և գնում մաքրման կայան: Մաքրման կայանի արտադրողականությունը 35000 խմ/օր է, սակայն այսօր այն չի աշխատում լրիվ հզորությամբ և կատարում է կեղտաջրերի միայն մեխանիկական մաքրում: Մաքրումից հետո կեղտաջրերը լցվում են Սևջուր գետը: 2008-2011թթ Ասիական Զարգացման Բանկի «ՀՀ բնակավայրերի ջրամատակարարման և ջրահեռացման

համակարգերի» բարելավում ծրագրի շրջանակներում քաղաքի ջրահեռացման ցանցում վերակառուցվել է de110-de200 տրամագծի շուրջ 0.4 կմ կոյուղագիծ:

Քաղաքի կոյուղու համակարգի կառուցման տարիներին, նկատի ունենալով բնակչության հեռանկարային զարգացումը, տեղադրվել են Φ 200- Φ 1000մմ խողովակներ: Հաշվի առնելով շահագործման տարիներին համակարգում կատարված չափումները, վթարների սակավությունը, կարող ենք եզրակացնել, որ ջրամատակարարման համակարգի բարելավման արդյունքում ավելացվող ջրաքանակը չի խանգարի կոյուղու համակարգի բնականոն աշխատանքին:

1.3 Աշխատանքի շրջանակները

- Բաշխիչ ցանցում նախատեսված է՝ 50-400մմ տրամագծերի պոլիէթիլեն ջրագծի կառուցում, մոտ 19.5 կմ ընդհանուր երկարությամբ;
- ընդհանուր թվով 41 բազմաբնակարան շենքերի 1.65 կմ ընդհանուր երկարությամբ de90-50 մմ տրամագծերի պոլիէթիլեն մուտքագծերի կառուցում;
- ընդհանուր թվով 933 բաժանորդների անհատական տների ջրաչափական հանգույցների և մոտ 10.0 կմ ընդհանուր երկարությամբ 20-32մմ տրամագծերի մուտքագծերի կառուցում;
- Վերգետնյա տեղադրման 8 հատ հրշեջ հիդրանտների կառուցում;
- Ջրամատակարարման հորերի կառուցում 5 հատ;
- Բազմաբնակարան շենքերի DN50 թաղված տեղադրման փականային հանգույցների կառուցում 41 հատ;
- DN40- DN150 թաղված տեղադրման փականային հանգույցների կառուցում 43 հատ:

Աղյուսակ 1. Նախագծով նախատեսված աշխատանքների շրջանակը Էջմիածնում

Համայնքը	Էջմիածին	
Բաշխիչ ցանցում de50-de250 տրամագծերի պոլիէթիլեն ջրագծերի կառուցում,	կմ	0.405
Բաշխիչ ցանցում de400 տրամագծերի պոլիէթիլեն ջրագծերի կառուցում,	կմ	19.01
Բազմաբնակարան շենքերի de90-de63 տրամագծերի մուտքագծերի կառուցում	կմ	1.65
Ջրամատակարարման հորեր	հատ	5
DN50-DN150 Թաղված տեղադրման փականային հանգույցներ	հատ	43
DN50-DN40 Թաղված տեղադրման փականային Հանգույցներբազմաբնակարան շենքերի համար	հատ	41
Անհատական տների ջրաչափական հանգույցներ	հատ	933
Անհատական տների մուտքագծեր	կմ	10.0

2. ԵԼԱԿԵՏԱՅԻՆ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

2.1. Աշխարհագրական դիրքը և կլիման

Էջմիածին քաղաքը գտնվում է մարզկենտրոն Արմավիր քաղաքից 25կմ հեռավորության վրա, իսկ Երևանից 20կմ հեռավորության վրա: Հեռավորությունը երկաթուղուց (Էջմիածին կայարան) 15 կմ է, ճանապարհային հատումների հանգույցները հանդիսանում են Երևան-Արմավիր-Գյումրի, Աշտարակ-Մարգարա միջպետական նշանակության մայրուղիների և տեղական նշանակության ավտոճանապարհների հատումները:

Էջմիածին քաղաքը գտնվում է ծովի մակերևույթից 870-894մ նիշերի վրա: Քաղաքի կլիման բնութագրվում է ցուրտ ձմեռով և շոգ ամառով: Տարվա ամենացուրտ ամիսը հունվարն է, ամենատաքը՝ հուլիս-օգոստոսը: Օդի տարեկան միջին ջերմաստիճանը $+11.4^{\circ}\text{C}$, իսկ տարեկան միջին տեղումները կազմում են 238մմ: Օդի տարեկան միջին համեմատական խոնավությունը կազմում է 59%: Տարեկան մթնոլորտային տեղումների քանակը 274մմ է: Գրունտի սառեցման առավելագույն խորությունը 60սմ է:

2.2 Երկրաբանական կառուցվածքը և հողերի տիպերը

Ուսումնասիրվող տարածքի երկրաբանական կտրվածքում մասնակցում են լճային ալյուվիալ նստվածքները, որոնք ներկայացված են ավազակավերով, ավազներով և գլաքարա-ձալաքարա-կոպճային առաջացումներով: Լճային նստվածքների հզորությունը հասնում է մի քանի տասնյակ մետրի:

Ընդհանուր առմամբ Արմավիրի մարզի տարածքում տարածված են հումուսից աղքատ գորշ հողեր, աղոտ-ալկալի, ցածրադիր ողողատներում՝ գերխոնավ հողերն ու ճահճուտները: Լանդշաֆտը կիսաանապատային է կան նաև անապատային տեղամասեր:

Էջմիածին քաղաքի ջրամատակարարման բարելավման համար նախնական նախագծման փուլում արխիվային նյութերի և գրականության տվյալների հիման վրա կատարվել են ինժեներա-երկրաբանական ուսումնասիրություններ: Նախագծվող տարածքում առանձնացվել է գրունտների հինգ շերտեր: Նախագծվող ջրագծերի լիթոլոգիական կտրվածքներից ելնելով ուսումնասիրվող տարածքում կարելի է նախանշել գրունտների հետևյալ չափաբաժինները տոկոսներով.

1. Ասֆալտ - 12% (12/13) (V)
2. Խճաքարեր - 12% (13/14) (IV)
3. Գլաքարային շարվածք - 5% (33գ/33գ) (III)
- 4 Ավազակավեր - 55% (6դ/9դ) (III)

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

5. Գլաքարա-ճալաքարեր - 16% (6գ/9գ) (IV)

Աշխատանքային գծագրերում տրվել են ճշգրտված երկրաբանա-լիթոլոգիական կտրվածքները ըստ նշակետերի և նրանց ֆիզիկա-մեխանիկական հատկությունները:

2.3 Հիդրոերկրաբանական նկարագրություն

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից ուսումնասիրվող տարածքը մտնում է Արարատյան արտեզյան ավազանի մեջ: Արարատյան արտեզյան ջրավազանը ներկայացված է երեք ջրատար հորիզոններով: Առաջին հորիզոնը գրունտայինն է, երկրորդը՝ թույլ ճնշումայինը և երրորդը՝ ճնշումային: Այս բոլոր հորիզոնները իրարից բաժանվում են ջրամերժ կավային շերտերով: Գրունտային ջրերի մակարդակը Էջմիածին քաղաքի տարածքում տատանվում է 4-10մ-ի միջև:

2.4 Կենդանական և բուսական աշխարհ

Մարզի տարածքը գտնվում է Երևանի և Արագածի ֆլորիստիկ շրջաններում, որոնց համար տիպիկ են Հայաստանի ֆլորայի 170-ից ավելի հազվագույտ և անհետացող և 50-ից ավելի էնդեմիկ տեսակներ: Հայաստանի բույսերի կարմիր գրքում գրանցված հազվագյուտ և անհետացող տեսակներից մարզի տարածքում հանդիպում են աղուտների և կիսաանապատային բուսականություն հետևյալ ներկայացուցիչները՝ թելուկազգիներ, վարդատերեփուկ, կարմրան ութառեզունի: Գերակշռում են կիսաանապատային չորասեր բուսատեսակներ, իսկ ցածրադիր, ճահճապատ տարածություններում՝ եղեգնի մացառուտներ: Տարածված կենդանիներն են եղեգնակատուն, ջրասամույրը, աղվեսը, շատ են սողունները և միջատները:

Քաղաքի ուսումնասիրվող տարածքում բուսականությունը նույնպես ներկայացված է քաղաքային բարեկարգման մաս կազմող արհեստականորեն հիմնած ծառերով և թփերով, ինչպես նաև անհատական տնամերձ հողակտորներում՝ պտղատու ու խաղողի այգիներով և բանջարաբոստանային կուլտուրաներով: Այստեղ չկան մարզի համար տիպիկ հազվագյուտ կամ էնդեմիկ վայրի բնության բուսատեսակներ և կենդանատեսակներ, բացակայում են էկոլոգիական տեսակետից զգայուն տարածքներ, ինչպես նաև բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ:

2.5 Վարչական և սոցիալական պայմաններ

Էջմիածին քաղաքը գտնվում է ՀՀ Արմավիրի մարզում, որի վարչական կենտրոնը Արմավիր քաղաքն է: Էջմիածին քաղաքի վարչական տարածքը 15 կմ²է, բնակչությունը՝ 57600 մարդ:

Էջմիածինը արագ զարգացող արդյունաբերական կենտրոն է հանդիսանում՝ քաղաքում գործում են տասնյակից ավելի արդյունաբերական ձեռնարկություններ: Այստեղ են գտնվում Մայր Աթոռ Եկեղեցին, մի շարք այլ եկեղեցական համալիրներ, հարակից են «Ռաստր» գործարանը, Արմենիա միջազգային օդանավակայանը, որոնք սակայն դուրս են ներկա Ծրագրի ընդգրկման տարածքից: Այսպիսով քաղաքը խիստ ուրբանիզացված է և քաղաքային լանդշաֆտը զգալիորեն փոխակերպված է: Համաձայն քաղաքապետարանի վիճակագրական բաժնի տվյալների անհատական տնային տնտեսությունների թիվը կազմում է 18927, որոնցից 933 ընդգրկված են Ծրագրում: Քաղաքում կան 173 2- 5 հարկանի և 2 9-հարկանի բազմաբնակարան շենքեր, Ծրագրի շրջանակներում վերակառուցվելու են դրանցից 41-ի ջրագծերը:

2.6 Պատմամշակութային հուշարձաններ

Ծրագրի իրականացման տարածքում կան հատուկ պահպանվող գոտիներ, որոնք ներկայացված են Մայր աթոռին պատկանող եկեղեցական համալիրներով: Նախագծի իրականացման ժամանակ նշված տարածքները հաշվի են առնված:

2. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆ և ՄԵՂՄԱՅՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ

Շրջակա միջավայրի և բնակչության առողջության վրա դրական և բացասական ազդեցությունները, ինչպես նաև դրանց կանխարգելման կամ մեղմացման միջոցառումները, որոնք իրականացվելու են ջրամատակարարման համակարգի վերակառուցման աշխատանքների և հետագա շահագործմանընթացքում ներկայացված են ստորև:

3.1.Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցություններ

Բնապահպանական նախնական գննությունը (ԲՆԶ) ցույց է տվել, որ Ծրագրի իրականացումը կունենա զգալի դրական և որոշ բացասական ազդեցություններ շրջակա միջավայրի և բնակչության առողջության վրա: Դրական ազդեցությունների թվին են պատկանում՝

- ջրային ռեսուրսների պահպանություն և կայուն ջրօգտագործում;
- արտահոսքերի և ջրակորուստների կրճատումը;

- ջրի քանակի հաշվառման համակարգերի նրդրման միջոցով ջրօգտագործման արդյունավետության բարձրացումը և գերօգտագործումից խուսափումը;

- կայուն ջրային օգտագործման ապահովումը;

- բնակչությանը օրեկան ջրամատակարարման տևողության ավելացումը;

- խմելու ջրի որակի բարելավումը;

- ջրի աղտոտման վտանգի կրճատում խմելու ջրի և ոռոգման ու կոյուղաջրերի խառնվելուց խուսափելու շնորհիվ;

- Խմելու ջրում հիվանդությունների վարակիչ հարուցիչների ներափանցման կանխումը;

ԲՆԶ-ն եզրակացրել է, որ Ծրագրի տարածքում անդառնալի ազդեցություններ լանդշաֆտների, բուսական և կենդանական աշխարհի վրա չեն սպասվում:

Հնարավոր բացասական ազդեցությունները հիմնականում կապված են լինելու շինարարական աշխատանքների հետ և հետևաբար լինելու են սահմանափակ և ժամանակավոր բնույթի: Ծրագրի շրջանակներում մշակվել է բացասական ազդեցությունները մեղմացնող և կանխարգելող միջոցառումներ ընդգրկող Բնապահպանական կառավարման և մոնիտորինգի պլան (ԲԿՄՊ) (տես [Հավելված Ա](#)): ԲԿՄՊ-ն ընդգրկված է մրցութային փաստաթղթերի կազմում:

Այն պարտադիր է շինարարության Կապալառուի կողմից կատարման համար և ենթակա է վերահսկող կառույցի կողմից մոնիտորինգի:

Հիմնվելով Բնապահպանական գնության արդյունքների վրա բացահայտվել են Ծրագրի իրականացման ընթացքում ակնկալվող շրջակա միջավայրի և բնակչության առողջության վրա հետևյալ ազդեցությունները.

- Օդի աղտոտում շինարարական տեղնիկայից և մեքենաներից արտանետվող գազերով և փոշով;
- Աղմուկի և թրթռումների մակարդակի բարձրացում շինարարական տեղնիկայի և մեքենաների գործողության հետևանքով;
- Հողի էրոզիա և նստվածքների, խցանումների առաջացում;
- Շինարարական և կենցաղային աղբի գոյացում և միջավայրի աղտոտում;
- Հողի և ջրային ռեսուրսների աղտոտում յուղերով, վառելանյութերով և քսանյութերով;
- Հողի և ջրային ռեսուրսների աղտոտում քլոր պարունակող միացություններով:

Օդի աղտոտում

Օդի աղտոտումը կանխելու և փոշու գոյացումը նվազեցնելու նպատակով շինարարական նյութերը և թափոնները տեղափոխվելու են ծածկ ունեցող

բեռնատար մեքենաներով; շինարարական հրապարակը պարբերաբար ջրցանվելու է և պահվելու է խոնավ վիճակում հատկապես քամոտ եղանակին և բնակելի հատվածին մոտ տարածքներում: Փոշոտ միջավայրում աշխատելիս բանվորները ապահովվելու են և կրելու են պաշտպանիչ դիմակներ: Կապալառուն խուսափելու է կուտակված շինարարական և կենցաղային աղբը թողնել կամ այրել շինհրապարակում:

Աղմուկը և թրթռումները

Աղմուկի և թրթռումների մակարդակը կառավարելու նպատակով չափազանց մեծ աղմուկ և թրթռումներ առաջացնող հնացած ֆիզիկապես և բարոյապես մաշված մեքենաների և սարքավորումների կիրառումը բացառվելու է: Օգտագործվելու են միայն սարքին խլացուցիչներով ապահովված մեքենաներ, որոնց պատշաճ վիճակը պարբերաբար հսկվելու է:

Շինարարական աշխատանքներն իրականացվելու են, որպես կանոն, ցերեկային ժամերին, հակառակ դեպքում առավել խիստ մեղմացնող միջոցառումներ են կիրառվելու աղմուկի մակարդակը բնակելի վայրերի համար ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված նորմերի սահմաններում պահելու նպատակով: 85 dB –ից բարձր աղմուկ առաջացնող սարքերի հետ աշխատող անձնակազմը ապահովվելու է պաշտպանիչ ականջակալներով:

Հողի էռոզիա և նստվածքների առաջացում

Թեքություն ունեցող ռելիեֆի պայմաններում փորվածքների շեպերը ամրացվելու են հողի էռոզիայից և նստվածքների առաջացումից կանխելու նպատակով: Հնարավորինս նվազագույնի է հասցվելու այն ժամանակահատվածը, որի ընթացքում փորված խրամուղիները և կարգավորիչ և ջրաչափերի փականային հանգույցների փոսորակները մնալու են բացված վիճակում:

Շինարարական աշխատանքների վերջում խախտված մակերեսները վերականգնվելու են և բերվելու են նախնական տեսքի նախագծին համապատասխան.

- իրականացվելու է փորված խրամուղիների հետլիծք հողային հանույթի զանգվածով;
- նախկինում ասֆալտածածկ փողոցների ասֆալտապատվելու են;
- նախկինում գրունտային կամ խիստ քայքայված ու կիսաքանդ ասֆալտածածկ ունեցող ճանապարհները վերականգնվելու են գրունտային ծածկոնով:

Շինարարական և կենցաղային աղբի գոյացում

Ավելցուկային հողային հանույթի, յուղերի և վառելանյութերի արտահոսքերի և այլ թափոնները Կապալառուի կողմից կառավարվելու են ԲԿՄՊ համապատասխան: Շինարարության ընթացքում կարող են գոյանալ պինդ թափոններ փողոցների և ճանապարհների քանդված ծածկույթի, օգտագործված յուղերի ֆիլտրերի, նյութերի փաթեթների և այլնի տեսքով: Հեղուկ թափոնները կարող են լինել օգտագործված յուղերի, վառելանյութերի արտահոսքերի և կեղտաջրերի տեսքով: Կապալառուի կողմից առաջացրած թափոնները հավաքվելու, տեսակավորվելու, տեղափոխվելու և տեղադրվելու են աղբավայրերում ՀՀ օրենսդրության և Բնապահպանության նախարարության պահանջներին համապատասխան:

Աշխատանքները սկսելուց առաջ Կապալառուն ստանալու է տեղական իշխանությունների կողմից տրված շինարարական և կենցաղային թափոնների տեղադրման թույլտվությունը:

Մեղմացնող միջոցառումներն են՝ Կապալառուն կուտակելու է շինարարական աղբը կանոնավոր կույտերով նախնական կուտակման համար հատկացված վայրում, ինչպես նաև կենցաղային աղբի համար տեղադրելու է աղբամաններ: Կուտակված թափոնները պարբերաբար հեռացվելու են շինհրապարակից և տեղադրվելու են տեղական իշխանությունների կողմից հատկացված աղբավայրում: Այն դեպքում, երբ հատկացված վայրը արդեն գործող աղբավայր է՝ պետական մարմնի թույլտվությունը բավարար է: Այն դեպքում, երբ տեղական իշխանությունների կողմից հատկացված վայրը նոր նախկինում չխախտված բնության հատված է՝ տեղամասի բնապահպանական գնահատման հաշվետվություն է ներկայացվելու Գործատուին և ձեռք է բերվելու վերջինիս համաձայնությունը մինչև տեղամասի օգտագործումը սկսելը:

Հողերի և ջրի աղտոտումը մեքենաների սպասարկումից

Հնարավոր է հողի կամ ջրային ռեսուրսների աղտոտումը վառելիքի և յուղերի ոչ պատշաճ պահեստավորման կամ օգտագործման արդյունքում արտահոսքերի հետևանքով: Արտահոսքերը կարող են աղտոտել հողի մակերեսը և թափանցել ստորերկրյա ջրերի մեջ: ՇՄԿՄՊ-ում նախատեսված մեղմացնող միջոցառումները ենթադրում են հնարավորինս խուսափել յուղման կամ վառելիքով լիցքավորման աշխատանքներն շինհրապարակում կամ հարակից տեղանքում իրականացնելուց: Այն դեպքում, երբ հնարավոր չէ խուսափել, քսանյութերի, վառելիքի պահեստավորումն ու մեքենաների սպասարկումը իրականացնել մեկուսացված տարածքներում, հողի մակերեսը ծածկվելու է մեկուսիչ ծածկով: Ցանկացած արտահոսքից հետո աղտոտված մակերեսը մաքրվելու է:

Վառելանյութերով և յուղերով ջրային ռեսուրսների աղտոտումից խուսափելու նպատակով մեքենաների սպասարկման աշխատանքներն իրականացվելու են ջրային մարմիններից անվտանգ հեռավորությունը պահպանելով: : Օգտագործված յուղերն ու քսանյութերը հավաքվելու են հատուկ տարաներում, այնուհետև հեռացվելու և տեղափոխվելու են վերամշակման: Յուղերի և այլ քսանյութերի արտահոսքերով աղտոտված հողի զանգվածը հավաքվելու է և տեղադրվելու է տեղական մարմինների կողմից թույլատրված վայրում:

Հողի և ջրի աղտոտումը քլոր պարունակող միացություններով

Հողի և ջրի քլոր պարունակող նյութերով աղտոտումը բացառելու համար ջրամատակարարման բաշխիչ ցանցի խողովակները լվացվելու և ախտահանվելու են խիստ համապատասխանգործող տեխնիկական նորմերին: Կապալառուն ապահովելու է գործողությունը անվտանգ իրականացնելու համար անհրաժեշտ տեխնիկական հարմարությունները: Լվացման արդյունքում գոյացած քլոր պարունակող կեղտաջրերը հեռացվելու են Ջրամատակարարման խողովակների սանիտարական հսկողության և տեխնիկական շահագործման մեթոդական ուղեցույցին համապատասխան: Ուղեցույցն առաջարկում է կալցիումի հիպոքլորիդի դոզայի հաշվարկը, որը բավարար է մի կողմից՝ ջրի խողովակների անվտանգ վնասազերծումն ապահովելու, մյուս կողմից՝ շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցությունից խուսափելու համար: Խողովակների վարակազերծման նպատակով կալցիումի հիպոքլորիդի լուծույթն ավելացվում է այնքան չափաքանակով, մինչև խողովակաշարի վերջում ջրում ազատ քլորի խտությունը կազմի տրված չափաքանակի 50%-ը: Լուծույթը թողնվելու է խողովակներում 5-6 ժամ, որից հետո խողովակները լվացվելու են այնքան ժամանակ մինչև քլորի պարունակությունը կազմի 0.3-0.5մգ/լ:

3.2 Սոցիալական ազդեցություններ

Ծրագրի իրականացման արդյունքում ակնկալվում է զգալի դրական ազդեցություններ Էջմիածին քաղաքի բնակչության վրա: Այն բարելավելու է Ծրագրի տարածքի բնակչության կյանքի պայմանները. Մոտ3043 բաժանորդներուղղակիորեն կօգտվեն Ծրագրից(993 տնային տնտեսություններ և 2050 բազմաբնակարանային շենքերի բաժանորդներ), ինչպես նաև ՋևՋ համակարգի 13661 բաժանորդներ, որոնցից 6236 անհատական տներ են և 7425բազմաբնակարան շենքերի բաժանորդներ, նույնպես անուղղակիորեն կօգտվեն Ծրագրից, համակարգում առավել հուսալի ջրամատակարարում ապահովելու շնորհիվ:

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

Աղյուսակ 1. Էջմիածին քաղաքում Ծրագրի շահառուների մասին տվյալներ (բնակչություն և տնային տնտեսություններ)

Բնակավայր	Ծրագրի շրջանակներում բարելավված ջրաղբյուրից սնվող շահառուների թիվը			Անհատական տնտեսություններ	Բազմաբնակարանային շենքեր	ԶԶ ցանցին միացված բաժանորդներ որոնք կօգտվեն ծրագրի շրջանակներում իրականացված վերանորոգման աշխատանքներից		Ընդամենը շահառու բաժանորդներ
	տղամարդ	կին	ընդամենը			Անհատական տնային տնտեսություններ	Բազմաբնակարանային շենքերի բնակիչներ	
Էջմիածին	5477	6695	12172	993	2050	6236	7425	16704

Ստորև բերված Աղյուսակ 3-ում թվարկված են հիմնական սոցիալական հնարավոր ազդեցությունները: Նախնական գնումը եզրահանգել է, որ մասնավոր հողակտորների կամ այլ սեփականության օբյեկտների վրա, այդ թվում պտղատու ծառերի և այլ բերքի վրա ազդեցություն չի լինելու: Տների մուտքերը չեն փակվելու և ազատ մոտեցումն ապահովվելու է: Բնակչության խոցելի խմբերը որևէ բացասական ազդեցության չեն ենթարկվելու, իսկ Ծրագրի տարածքում բնակվող փախստականները կօգտվեն Ծրագրի իրականացումից: Պատմամշակութային արժեքների և հուշարձանների վրա ազդեցություն չի ակնկալվում:

Աղյուսակ 3

Տեղեկատվություն սոցիալական ազդեցությունների գնության մասին

#	Ազդեցություն	Այո	Ոչ	Նշումներ
1	Բնակիչների մուտքը դեպի իրենց սեփականություն՝ տներ, հողակտորներ, ջրի աղբյուրներ, հասարակական վայրեր սահմանափակված է		V	
2	Մարդկանց վերաբնակեցման կամ հողակտորների (մասնավոր կամ համայնքային) օտարման անհրաժեշտություն		V	
3	Տնային տնտեսություններին հասցվող վնաս, ինչպիսիք են մրգերի կամ այլ բերքին, մրգատու ծառերին, կամ այլ կառույցներին (պահեստարաններին, բացօթյա խոհանոցներին, դրսի գուզարաններին և այլն հասցվող վնասը)		V	
4	Հողային աշխատանքները պատմական, մշակութային կամ հնագիտական հուշարձանների հարևանությամբ հնարավոր են		V	
5	Բնակչության խոցելի խմբերը (տարեց թոշակառուներ, հաշմանդամներ, կանայք, հատկապես տնտեսությունը վարող կանայք և այլն) ենթարկվելու են բացասական ազդեցության		V	

Ծրագրի իրականացման շնորհիվ ակնկալվում են հետևյալ դրական սոցիալական արդյունքները

- հուսալի և կայուն ջրամատակարարում բաժանորդներին;
- խմելու ջրի որակի բարելավում;
- ջրի միջոցով տարածվող հիվանդությունների ռիսկի կրճատում;
- կանանց կենցաղային պայմանների բարելավում;
- բաժանորդների կողմից ջրամատակարարման հսկողության և կառավարման հնարավորություններ:

Բացասական սոցիալական ազդեցություններ կարող են լինել տեղական բնակչությանը հասցվող անհարմարությունների ձևով (փոշի, աղմուկ, տների մուտքերի խոչնդոտում, ցեխի տարածում և այլն) ինչը սակայն կարող է մեղմացվել շինարարական գործընթացի ճիշտ կազմակերպման միջոցով: Բոլոր ազդեցությունները լինելու են ժամանակավոր և հեշտությամբ կառավարվելու են մեղմացնող միջոցառումների միջոցով:

Հնարավոր զգայուն ազդակիրները կտեղեկացվեն Կապալառուի կողմից իրենց թաղամասում շինարարական աշխատանքների մեկնարկի մասին, որի պատճառով հնարավոր է փոշու, աղմուկի մակարդակի բարձրացում, ճանապարհների ժամանակավոր փակում և շրջանցիկ ուղիներ: Հասարակությունը տեղեկացվելու է լրատվամիջոցների միջոցով, ինչպես նաև տեղադրվելու է տեղեկատվական ցուցանակ, որը պարունակելու է կոնտակտային տվյալներ լրացուցիչ տեղեկատվություն ստանալու և բողոքներ ներկայացնելու համար:

Բացասական սոցիալական ազդեցություններն են.

Փողոցների երթևեկության խաթարում

Փողոցների գերծանրաբեռնվածությունից և երթևեկության խաթարումներից խուսափելու նպատակով Կապալառուն պատշաճ ձևով կազմակերպելու է շինհրապարակը, մասնավորապես մեքենաների կայանատեղը և շինճամբարը հիմնվելու են հատուկ հատկացված անվտանգ վայրում; Կապալառուն խուսափելու է շինարարական և կենցաղային աղբը շին հրապարակում թողնելուց կամ այրելուց; Կապալառուն իրականացնելու է աշխատանքները փուլ-առ-փուլ տեղեկացնելով բնակիչներին յուրաքանչյուր փուլը սկսելուց առաջ: Ազդակիր մարդկանց անվտանգությունը ապահովվելու է ճանապարհային նշանների, շրջանցիկ ուղիների և պաշտպանիչ արգելապատնեշների տեղադրման միջոցով:

Աղմուկ և թրթռումներ

Աղմուկից և թրթռումներից անհարմարությունները կնվազեցվեն ԲԿՄՊ-ում նախատեսված մեղմացնող միջոցառումների միջոցով. Աղմուկի և թրթռումների մակարդակը պահվելու է ՀՀ օրենսդրությամբ թույլատրված նորմերի սահմաններում: Աղմուկի մակարդակի բարձրացման հետ կապված անհարմարություններից խուսափելու համար բնակելի հատվածներում աշխատանքները կտարվեն բացառապես ցերեկային աշխատանքային ժամերին: Կապալառուն խուսափելու է աղմկահարույց մեքենաների և սարքավորումների

օգտագործումից, գործելու են միայն համապատասխան խլացուցիչներով հագեցած մեքենաները: Թրթռումներ առաջացնող մեքենաների գործելուց մասնավոր տներին և կառույցներին հասցվող հնարավոր վնասից և տեղական բնակչության հետ հնարավոր բախումներից խուսափելու համար Կապալառուին խորհուրդ է տրվում մինչև շինարարական աշխատանքները սկսելն իրականացնել նախնական հետազոտություն տների և կառույցների ներկա վիճակն արձանագրելու համար: Կապալառուն լիովին պատասխանատու կլինի իր կողմից հասցվող վնասի համար:

Ջրի որակի վատթարացում

Կապալառուն ձեռնարկելու է արդյունավետ միջոցներ մատակարարվող ջրի բարձր որակն ապահովելու համար: Խողովակները շին հրապարակ են փոխադրվելու երկու կողմից փակ վիճակում խուսափելու համար տարբեր բնույթի օտար մարմինների ներթափանցումից: Տեղադրումից հետո խողովակները լվացվելու և վարակազերծվելու են (ՇՈՒՍ 04.02-84 Արտաքին ցանցի և կառույցների ջրամատակարարում) մինչև ջրամատակարարման ցանցին միացվելը:

Աշխտարակ քաղաքի խմելու ջրի որակը պարբերաբար ստուգվում է ՀՋԿ ՓԲԸ կողմից խորքային հորերի ջրի պլանային նմուշառման միջոցով: Առողջապահության նախարարության կողմից պահանջվող բոլոր պարամետրերը ստուգվում են: Ջրի որակի մոնիտորինգն իրականացվում է նաև Պետական հիգիենիկ և հակահամաճարակային տեսչության կողմից համաձայն «Խմելու ջուր. Ջրամատակարարման կենտրոնացված համակարգերի ջրի որակին ներկայացվող պահանջներ: Որակի հսկողություն №2-III-՝22-1՝ (գրանցված է 28.12.2002թ) սանիտարական կանոնների և նորմերի, որոնցով սահմանվում են խմելու ջրի որակին ներկայացվող պահանջները, ինչպես նաև արտադրվող և ջրամատակարարման համակարգերի միջոցով բնակչությանը մատակարարվող ջրի որակի հսկողության կանոնները:

Կոմունալ գծերին և կոմունիկացիաներին հասցվող վնաս

Առկա կոմունալ գծերին և կոմունիկացիաներին (ինչպես մասնավոր, այնպես էլ հասարակական) հասցվող ցանկացած վնաս վերականգնվելու է Կապալառուի կողմից իր միջոցների հաշվին: Ծախսերը չեն ընդգրկվելու աշխատանքների կատարողականի մեջ:

Աշխատանքի անվտանգություն և պատահարների կանխարգելում

Շինարարության ընթացքում աշխատողների կամ բնակչության համար վտանգներից կամ պատահարներից խուսափելու համար մի շարք անվտանգության միջոցառումների կատարումը համարվելու է պարտադիր Կապալառուի համար: Մասնավորապես ձեռնարկվելու են հետևյալ միջոցները. շինհրապարակի

ցանկապատում, վտանգի մասին նախագգուշացնող նշանների տեղադրում հատկապես բաց փոստրակների և խրամուղիների կողքին; կիրառվող մեքենաների և սարքավորումների վիճակը մշտապես զննվելու է համապատասխան որակավորում ունեցող անձնակազմի կողմից:

Կապալառուն կազմակերպելու է առաջին օգնության և աշխատանքի անվտանգության դասընթացներ ամբողջ անձնակազմի համար, օրեկան աշխատանքի անվտանգության հրահանգավորում, ինչպես նաև մինչև աշխատանքները սկսելն ապահովելու է իր աաշխատողների ներկայությունը վերահսկող խորհրդատուի կողմից կազմակերպված անվտանգության դասընթացներին:

Կապալառուն ապահովելու է բոլոր շինհրապարակներում առաջին բուժօգնության դեղատուփի և կրակ մարիչի առկայությունը: Աշխատանքային անվտանգությունը, մասնավորապես էլեկտրական գործիքների և սարքերի, փոստրակների տեղամասերի և այլն, մշտապես օրեկան հսկվելու է շինարարական աշխղեկների կողմից, ինչպես նաև պարբերաբար մոնիտորինգ է իրականացվելու վերահսկող խորհրդատու կազմակերպության բնապանպանության մասնագետի կողմից: Աշխատանքի անվտանգության ցանկացած խախտում պարտադիր ենթակա է վերացման, հակառակ դեպքում կգրանցվի և կդիտվի որպես աշխատանքի անհամապատասխանություն:

3.3 Բնապահպանական կառավարման ինստիտուցիոնալ շրջանակ

Առաջարկվող մեղմացնող միջոցառումների իրականացման կազմակերպչական պարտականությունները բաշխված են հետևյալ միավորների միջև.

❖ *Թույլտվություններ ձեռք բերելու համար պատասխանատու միավորներ*

Նախագծման փուլ

Միավորներ, որոնք պատասխանատու են Ծրագրի իրականացման համար պահանջվող թույլտվությունների ձեռքբերման համար;

- մինչև աշխատանքները սկսելը Խորհրդատուն (CES Consulting Engineers Salzgitter GmbH) ձեռք է բերելու պահանջվող թույլտվությունները, համաձայնությունները պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններից, այդ թվում`
 - Աշտարակի քաղաքապետարանից թույլտվություն շինարարական և կենցաղային աղբը հատկացված վայրում տեղադրելու վերաբերյալ;
 - Կոմունիկացիաների (գազի խողովակաշարեր, էլեկտրականության և հեռախոսագծեր և այլն) հատման համար շահագործող կազմակերպությունների գրավոր համաձայնությունը:
 - Ճարտարապետական և հատակագծային առաջադրանքները:

- ՀՋԿ-ն մինչև շինարարական աշխատանքները սկսելը ձեռք է բերելու հետևյալ թույլտվություններն ու վկայականները
- Շինարարության թույլտվությունը;

Շինարարության փուլ

ՇՄԿՄՊ-ով նախատեսված մեղմացնող միջոցառումների իրականացման համար պատասխանատուն Կապալառու կազմակերպությունն է: Կապալառուն վարձելու է բնապահպան մասնագետի կամ նշանակելու է բնապահպանական հարցերով զբաղվող անձի, ով պատասխանատու է լինելու ՇՄԿՄՊ-ի իրականացման և ամենօրյա մոնիտորինգի համար: Մեղմացնող միջոցառումների ծախսերը Կապալառուի կողմից ընդգրկվելու են շինարարության նախահաշիվներում:

Կապալառուն պարտավոր է ձեռք բերել բոլոր այն թույլտվությունները, որոնց անհրաժեշտությունը կարող է առաջանալ շինարարության ընթացքում: Դրանք են, մասնավորապես, ՀՀ Մշակույթի նախարարությունից թույլտվությունների ձեռքբերումը հողային աշխատանքների ընթացքում պատահական գտածոներ, հնագիտական արժեքներ հայտնաբերելու դեպքում:

❖ Շինարարական աշխատանքների համապատասխանությունը ՇՄԿՄՊ-ում նախատեսված միջոցառումներին հսկող միավորներ

- Խորհրդատուն (CES Consulting Engineers Salzgitter GmbH) պատասխանատու է Ծրագրի նախագծերի պատրաստման և շինարարական աշխատանքների վերահսկման, այդ թվում՝ բնապահպանական մոնիտորինգի համար: Խորհրդատուն վարձում է բնապահպան մասնագետի, ով պարբերաբար (առնվազն շաբաթական մեկ անգամ) այցելելու է շինհրապարակ և հսկուլու է մեղմացնող միջոցառումների ժամանակին, պատշաճ և արդյունավետ կատարումը Կապալառուի կողմից, պատրաստելու է ամսեկան հաշվետվություններ և ներկայացնելու է ՀՋԿ-ին: Որպես հաշվետվության ձևաչափ կիրառվելու է մոնիտորինգի ստուգաթերթիկը, որտեղ նշվելու են նկատած տերությունները և խախտումներն, ինչպես նաև թերությունների վերացման միջոցառումները:

- ՀՋԿ բնապահպանական և սոցիալական ազդեցության մասնագետը նույնպես պատասխանատու է ՇՄԿՄՊ-ի մեղմացնող միջոցառումների պատշաճ և ժամանակին կատարումը վերահսկելու համար: Նա նույնպես պարբերաբար այցելելու է շինհրապարակ շին.աշխատանքների ՇՄԿՄՊ-ին համապատասխանությունը ստուգելու նպատակով: Նա հսկելու է Խորհրդատուի աշխատանքը, ուսումնասիրելու/ վերանայելու և հաստատելու է Խորհրդատուի բնապահպանական ամսեկան հաշվետվությունները:

ՀՋԿ կարող է պահանջել և ստուգել ստացված թույլտվությունների առկայությունն ու վավերականությունը.

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

❖ ՇՄԿՄՊ-ի ընթացքի և արդյունավետության մոնիտորինգի համար պատասխանատու միավորներ

-Կապալառուն պատասխանատու է իրականացնել շինարարական աշխատանքների մշտական մոնիտորինգ ՇՄԿՄՊ մեղմացնող միջոցառումների պատժաճ և ժամանակին կտարարումն ապահովելու համար:

❖ ՀՀ բնապահպանական օրենսդրության պահանջների կատարման վերահսկողության համար պատասխանատու պետական մարմիններ:

- Բնապահպանական պետական տեսչությունը, Բնապահպանության նախարարություն;
- Պետական առողջապահական գործակալություն;
- Պետական և մշակութային հուշարձանների գործակալություն, Մշակույթի նախարարություն; անհրաժեշտության դեպքում;
- ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմիններ;
- ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն:

4. ՀԱՇՎԵՏՎՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Խորհրդատուի բնապահպանության մասնագետը ՀՋԿ-ին ներկայացնելու է բնապահպանական ծրագրի իրականացման, դաշտային ստույգայցերի արդյունքների, նկատված թերությունների և դրանց վերացման արդյունավետության վերաբերյալ ամսական հաշվետվություն մինչև հաջորդ ամսվա 5-ը: Հաշվետվությունը ներկայացվելու է անգլերեն և հայերեն լեզուներով և պարունակելու է բացատրական մասի շարադրություն, լուսանկարներ և ամփոփիչ աղյուսակներ:

Հիմնվելով այդ Խորհրդատուի ամսական հաշվետվությունների վրա, ինչպես նաև ՀՋԿ կողմից իրականացված այցերի արդյունքների վրա, ՀՋԿ եռամսյակային հաշվետվություններ է կազմելու և ներկայացնելու Ջրային տնտեսության պետական կոմիտեին:

ՀՋԿ-ն բնապահպանական հաշվետվություններ է ներկայացնելու նաև ՀԲ-ին համաձայն պայմանագրի դրույթների:

5. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ և ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ՊԼԱՆ (ՇՄԿՄՊ)

ՇՄԿՄՊ-ը մշակված է հիմնվելով ներդրումային Ծրագրի շրջանակներում իրականացված բնապահպանական գննության արդյունքների վրա և պարունակում է բացահայտված ազդեցություններին համապատասխան մեղմացնող միջոցառումներ:

ՇՄԿՄՊ-ը բաղկացած է երկու հիմնական բաղադրիչներից՝

1. Մեղմացնող միջոցառումներ և դրանց իրականացման ինստիտուցիոնալ պատասխանատուներ
2. Բնապահպանական մոնիտորինգ

Կապալառուն դիտարկելու է ներկա ՇՄԿՄՊ-ն որպես Պայմանագրի բաղկացուցիչ մաս և խստագույնս հետևելու է պլանում նախատեսված միջոցառումների արդյունավետ կատարմանը: ՇՄԿՄՊ-ում նախատեսված միջոցառումների ծախսերն ընդգրկված են շինարարական աշխատանքների միավորի արժեքի մեջ:

Խորհրդատուն մոնիտորինգի է ենթարկելու և հսկելու է մեղմացնող միջոցառումների կատարումը Կապալառուի կողմից և դրանց ոչպատշաճ և ոչ ժամանակին կատարելու դեպքում՝ անհամապատասխանության ծանուցում է ներկայացնելու Կապալառուին: Անհամապատասխանության ծանուցումը դասակարգվելու է անհամապատասխանության մակարդակների.

Առաջին մակարդակ՝ դաշտային ստուգայցի ժամանակ նկատված թերությունը գրանցվում է մոնիտորինգի ստուգաթերթիկի մեջ: Կապալառուն ստանում է նախազգուշացում ենթան ներկայացվում է պահանջ թերությունը երկօրյա ժամկետում վերացնելու և հաշվետվություն ներկայացնելու մասին:

Երկրորդ մակարդակ՝ թերությունը վերացնելու միջոցառումը ձեռնարկված չէ Կապալառուի կողմից կամ անարդյունավետ է: Կապալառուն ստանում է անհամապատասխանության մասին ծանուցում և տուգանք Պայմանագրի ընդհանուր գումարի 0,1%-ի չափով:

Երրորդ մակարդակ՝ Տուգանքը չի ազատում Կապալառուին թերությունը վերացնելու միջոցառումն իրականացնելու պարտականությունից: Անհամապատասխանությունը պետք է վերացվի երկօրյա ժամկետում, հակառակ դեպքում՝ Խորհրդատուն կարող է Կապալառուի հաշվին կանգնեցնել շինարարական աշխատանքները մինչև ՇՄԿՄՊ-ի պահանջների կատարման Խորհրդատուին բավարարող աստիճանի ապահովումը: Երեք անգամ չկատարման դեպքում աշխատանքները կարող են դադարեցվել ընդուպ մինչև պայմանագրի միակողմանի դադարեցումը: Նշված բոլոր տույժերն ու տուգանքները չեն ազատում Կապալառուին ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող վճարներից, տույժերից և տուգանքներից: Թերությունների վերացման հետ կապված ծախսերը և հասցված վնասները պահվելու են շինարարական աշխատանքների հաջորդ կատարողականից և աշխատանքների ավարտից հետո՝ պահվող գումարից:

Հավելված Ա. Շրջակա միջավայրի կառավարման և մոնիտորինգի աղյուսակ

<i>Հնարավոր ազդեցությունը</i>	<i>Մեղմացնող միջոցառումը</i>	<i>Մոնիտորինգի ցուցանիշը</i>	<i>Մոնիտորինգի մեթոդը</i>	<i>Մոնիտորինգի տևողությունը</i>	<i>Իրականացնող միավորը</i>	<i>Վերահսկող միավորը</i>
Նախագծման փուլ						
Բնական և քաղաքային լանդշաֆտի խախտում և կենսաբազմազանության կորուստ	Ջրագծերի ուղեգծերի ընտրություն հաշվի առնելով տեղանքի երկրաբանական-մորֆոլոգիական պայմանները որպիսի նվազագույնի հասցվի բնական և քաղաքային լանդշաֆտների վրա ազդեցությունը	Համապատասխան տեխնիկական մասնագրերն առկա են նախագծային փաստաթղթերում	Նախագծային փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	Նախագծային փաստաթղթերի ներկայացման պահից	Խորհրդատու	ՀՋԿ ՓԲԸ
	Խախտված մակերեսի վերականգնման և բարեկարգման պլանն առկա է նախագծային փաստաթղթերում					
Հոհողատարման և սողանքների գործընթացների ակտիվացում	Ջրագծերի ուղեգծերի ընտրություն հաշվի առնելով տեղանքի երկրաբանական-մորֆոլոգիական պայմանները	Տեղանքի երկրաբանական-մորֆոլոգիական պայմանները հաշվի են առնված նախագծերում	Նախագծային փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	Նախագծային փաստաթղթերի ներկայացման պահից	Խորհրդատու	ՀՋԿ ՓԲԸ LSGB

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

Գոյություն ունեցող կոմունիկացիաների և կոմունալ գծերին հասցվող վնաս	Գոյություն ունեցող կոմունիկացիաների և կոմունալ գծերի սխեմաներն ուսումնասիրվել են և ուղեգծերն ընտրվել են դրանց տեղադրվածությունը հաշվի առնելով	Գոյություն ունեցող կոմունիկացիաների և կոմունալ գծերի սխեմաները կցված են նախագծերին	Նախագծային փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	Նախագծային փաստաթղթերի ներկայացման պահից	Խորհրդատու	ՀՋԿ ՓԲԸ LSGB
ՆԱԽԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄՈՒԲԻԼԻԶԱՑԻՈՆ ՓՈՒԼ						
Պետական և տեղական իշխանության մարմիններից թույլտվությունների ձեռքբերում	Տեղական մարմիններից շինարարական թափոնների և կենցաղային աղբի տեղադրման համար (ավելցուկային հողային հանույթ, յուղի ֆիլտրեր, փաթեթավորման թափոններ, աշխատողների կենցաղային աղբ) ձեռք է բերված աշխատանքները սկսելուց առաջ	Թափոնների տեղադրման թույլտվության առկայությունը	Կապալառուի գրասենյակում փաստաթղթերի ստուգում	Մինչև շինարարական աշխատանքները սկսելը	Կապալառու	Խորհրդատու ՀՋԿ ՓԲԸ
Կապալառուի ճամբարի և հարմարությունների տեղադրման վայրի ընտրությունը	Տեղամասի նախնական ընտրություն և կառավարման պլանի մշակում	Տեղամասի կառավարման պլանը հաստատված է	Կապալառուի գրասենյակում փաստաթղթերի ստուգում	Մինչև շինարարական աշխատանքները սկսելը	Կապալառու	Խորհրդատու ՀՋԿ ՓԲԸ

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

<p>Հանրության իրազեկում</p>	<p>Ծրագրի, շինարարական աշխատանքների և հնարավոր անհարմարությունների մասին տեղեկատվությունը հասանելի է դարձվել տեղական ազդակիր բնակչությանը</p>	<p>Հանրային լսումներ, հանդիպումներ, տեղեկատվական ցուցանակները տեղադրված են</p>	<p>Կապալառուի գրասենյակում փաստաթղթերի ստուգում</p>	<p>Մինչև շինարարական աշխատանքները սկսելը</p>	<p>Կապալառու</p>	<p>Խորհրդատու ՀՋԿ ՓԲԸ</p>
<p>ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՓՈՒԼ</p> <p>Մեղմացնող միջոցառումների ծախսերն ընդգրկված են աշխատանքների միավորի արժեքի մեջ</p>						
<p>Շինարարական և կենցաղային աղբի կուտակում և տեղադրում</p>	<p>Պինդ շինարարական աղբը կանոնավոր ձևով կուտակված է թափոնների նախնական կուտակման վայրում և առնվազն շաբաթական տեղափոխվում է հատկացված աղբավայր</p>	<p>Շինհրապարակը գերծ է թափված և տարածված շինարարական և կենցաղային աղբից</p>	<p>Շինհրապարակի ստուգայց</p>	<p>Շինարարական աշխատանքների ընթացքում</p>	<p>Կապալառու</p>	<p>Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ</p>
	<p>Հեղուկ թափոնները. Վառելիք, յուղերը, քսանյութեր, կուտակված են հատուկ տարողությունների մեջ հետագա մշակման տեղափոխելու նպատակով</p>	<p>Հեղուկ թափոնների կուտակման համար տարողություններն առկա են</p>	<p>Շինհրապարակի ստուգայց Կապալառուի գրասենյակում փաստաթղթերի ստուգում</p>	<p>Շինարարական աշխատանքների ընթացքում</p>	<p>Կապալառու</p>	<p>Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ</p>

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

	Կապալառուն տեղադրելու է կենցաղային աղբի կուտակման տարողություններ: Հավաքված աղբը պարբերաբար տեղափոխվելու է տեղական մարմինների կողմից հատկացված աղբավայրեր:	Շինհրապարակը գերծ է շինաղբից և կենցաղային աղբից; Աշխատանքների ավարտին ամբողջ աղբը շինհրապարակից տեղափոխված է	Շինհրապարակի ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում և մինչև աշխատանքների հանձնման ընդունման գործողությունը	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀԶԿ ՓԲԸ
Հողային աշխատանքների, շին նյութերի և աղբի փոխադրումների ժամանակ փոշու արտանետումներ	Բեռնափոխադրումներն իրականացնեժածկ ունեցող բեռնատարներով օգտագործ	Փոշու արտանետումները տեսանելիորեն մեծ չեն	Շինհրապարակի ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀԶԿ ՓԲԸ
	Շինհրապարակում պահվող շին նյութերի քանակը հնարավորինս հասցնել նվազագույնի և պահել ծածկի տակ փոշու առաջացումը կանխելու նպատակով	Հողային հանույթը շինհրապարակից տեղափոխված է աղբավայր	Շինհրապարակի ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀԶԿ ՓԲԸ
	Բնակելի թաղամասերում շինհրապարակի պարբերաբար ջրցանում	Փոշու արտանետումները տեսանելիորեն մեծ չեն	Շինհրապարակի ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀԶԿ ՓԲԸ

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

	Գրունտային ճանապարհների վրա բեռնատարների և այլ շինտեխնիկայի արագության սահմանափակում	Փոշու արտանետումները տեսանելիորեն մեծ չեն	Շինհրապարակի ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ
Հողի և ջրի աղտոտումը վառելիքով և քսանյութերով	Վառելիքի և քսանյութերի պատշաճ պահեստավորում արտահոսքերից խուսափելու նպատակով	Վառելիքը/ քսանյութերը պահվում են մեկուսացված պահեստարաններում; արտահոսքերի հետքերը շինհրապարկում բացակայում են	Շինհրապարակի ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ
	Մեքենաների լվանումը և լիցքավորումն իրականացնել ջրային ռեսուրսներից անվտանգ հեռավորության վրա	Մեքենաների լվացման և լիցքավորման վայրը գտնվում է ջրային մարմիններից բավականաչափ հեռու	Մեքենաների լվացման և լիցքավորման վայրի ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ
	Օգտագործված յուղերի հավաքում և տեղափոխում վերամշակման նպատակով	Օգտագործված յուղերի հավաքման համար տարողություններ ի առկայություն	Շինհրապարակի ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

Ջրի որակի և նստվածքների կառավարում	Մշակել շին աշխատանքների հետևանքով առաջացած կեղտաջրերը նստվածքներից մաքրելու նպատակով մինչև ջրային մարմիններ թափելը;	Ջրային մարմինները և դրենաժը խցանված չեն շին հրապարակից եկող նստվածքներով	Շինհրապարակի ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ
	Պարբերաբար ստուգել, վերականգնել և խնամել դրենաժային գծերը խցանումից խուսափելու նպատակով հատկապես առատ անձրևներից հետո: Մաքրել առուները և դրենաժները շինհրապարակից եկող նստվածքներից	Ջրային մարմինները և դրենաժը խցանված չեն շին հրապարակից եկող նստվածքներով	Շինհրապարակի ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ
Աղմուկը և փրփոռումները	Շին աշխատանքներն իրականացվում են ցերեկային աշխատաժամերին	Աղմուկի մակարդակը	Շինհրապարակի ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ
	Կիրառվելու են միայն սարքին տեխնիկական վիճակ ունեցող մեքենաներ և սարքավորումներ	Մեքենաները և սարքավորումները հազեցած սարքին խլացուցիչներով	Շինհրապարակի ստուգայց, աղմուկի չափիչ սարքի կիրառում	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

Պահեստարաններ	Վտանգավոր և ոճ վտանգավոր նյութերի պատժաճ պահեստավորում	Հարմարեցված պահեստարաններ ի առկայություն	Պահեստարանների ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ
Երթևեկության կառավարում	Համապատասխան ճանապարհային նշանները տեղադրված են և շրջանցիկ ճանապարհներն ապահովված են	Մեքենաների և հեծյոտների երթևեկությունը խաթարված չէ	Շինհրապարակի ստուգայց Ազդակիր բնակչության հետ հանդիպումներ	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու ՀՋԿ ՓԲԸ
	Վարորդները հրահանգված են շին հրապարակ և աղբավայրեր մոտենալու ուղիների մասին	Բոլոր վարորդները ստացել են համապատասխան հրահանգներ	Շինհրապարակի ստուգայց; Հրահանգավորման մատյանում համապատասխան գրառումների առկայությունը	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ
Լանդշաֆտների խախտում և հողատարում	Հողի բերրի շերտի ժամանակավոր պահպանում և հողածածկույթի վերականգնում շին աշխատանքների ավարտից հետո	Հողի բերրի շերտը առանձնեցված և կուտակված է Հողածածկույթը վերականգնված է	Շինհրապարակի ստուգայց	During construction and by the hand over procedure	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

	Փորված խրամուղիների ժամանակին հետլիցք և	Խրամուղիները, հորերը առանց անհրաժեշտությա ն չեն թողնվելու քաց վիճակում	Շինհրապարակ ի ստուգայց	Շինարարակ ան աշխատանքն երի ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդա տու ՀՋԿ ՓԲԸ
	Շեյերի և թեքությունների կայունացման միջոցառումներն իրականացված են	Թեքություն ունեցող տեղանքում գաբիոնները տեղադրված են	Շինհրապարակ ի ստուգայց	Շինարարակ ան աշխատանքն երի ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդա տու, ՀՋԿ ՓԲԸ
	Շին աշխատանքների ավարտից հետո խախտված մակերեսների և լանդշաֆտի վերականգնում	Խախտված մակերեսների և լանդշաֆտը վերականգնված են մինչև նախկին վիճակը	Շինհրապարակ ի ստուգայց	Մինչև աշխատանքն երի հանձնում- ընդունումը	Կապալառու	Խորհրդա տու ՀՋԿ ՓԲԸ
Ազդեցությունը հնագիտական արժեքների վրա	Պատահական գտածոների դեպքում շինարարական աշխատանքների անմիջապես դադարեցում և Մշակույթի նախարարության անհապաղ տեղեկացում	Վնասված հնագիտական արժեքներ չկան	Շինհրապարակ ի ստուգայց	Շինարարակ ան աշխատանքն երի ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդա տու, ՀՋԿ ՓԲԸ

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

<p>Ասբեստի խողովակներ</p>	<p>Նախանշել ասբեստի խողովակների տեղադրվածությունը և հողային աշխատանքներն իրականացնել նախանշված տարածքի սահմաններում՝ գոյություն ունեցող ասբեստի խողովակները վնասելուց խուսափելու նպատակով: Պատահականորեն վնասելու դեպքում անմիջապես հետլիցք կատարել, հողը տոփանել և նախազգուշացնող նշան տեղադրել</p>	<p>Ասբեստի խողովակների տեղադրվածության տեղամասերը համապատասխան արար նախանշված են</p>	<p>Շինհրապարակի ստուգայց</p>	<p>Շինարարական աշխատանքների ընթացքում</p>	<p>Կապալառու</p>	<p>Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ</p>
	<p>Ասբեստի խողովակները ապամոնտաժել ՀԲ ԱՊՆ ուղեցույցի համաձայն</p>	<p>ՀԲ ԱՊՆ ուղեցույցն առկա է և կիրառվում է</p>	<p>Շինհրապարակի ստուգայց</p>	<p>Շինարարական աշխատանքների ընթացքում</p>	<p>Կապալառու</p>	<p>Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ</p>
<p>Աղտոտումը նոր տեղադրված խողովակների ախտահանման ժամանակ կիրառված քլոր պարունակող նյութերից</p>	<p>Խուսափել ակտիվ և բարձր խտություն ունեցող ախտահանիչների շրջակա միջավայր արտանետումից</p>	<p>Շրջակա միջավայր արտանետելուց առաջ քլորն ապակտիվացված է և կեղտաջրի մեջ խտությունը բավականաչափ թուլացած է</p>	<p>Շինհրապարակի ստուգայց</p>	<p>During disinfection of pipelines, Prior to hand over of constructed infrastructure</p>	<p>Կապալառու</p>	<p>Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ</p>

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ և ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ
ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՓՈԻԼ

Ծախսերն ընդգրկված են աշխատանքների միավորի արժեքի մեջ

<p>Աշխատանքային անվտանգության դասընթացներ</p>	<p>Աշխատողները (հատկապես նոր վարձված) անցել են անվտանգության հրահանգավորման դասընթացներ յուրաքանչյուր տիպի աշխատանքները սկսելուց առաջ</p>	<p>Աշխատընթացի անվտանգության հրահանգավորման մասին գրանցումներն առկա են</p>	<p>Կապալառուի գրասենյակում փաստաթղթերի ստուգում</p>	<p>Շինարարական աշխատանքների ընթացքում</p>	<p>Կապալառու</p>	<p>Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ</p>
<p>Արտահագուստ և ԱՊՄ</p>	<p>Աշխատողներն ապահովվելու են արտահագուստով և ԱՊՄ-ով. Ձեռնոցներ, դիմակներ փոշուց պաշտպանվելու համար, ականջակալներ աղմկահարույց աշխատանքների դեպքում</p>	<p>Աշխատողներն ապահովված են և կրում են արտահագուստ և պաշտպանիչ միջոցներ</p>	<p>Շինհրապարակի ստուգայց</p>	<p>Շինարարական աշխատանքների ընթացքում</p>	<p>Կապալառու</p>	<p>Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ</p>
<p>Սանիտարա հիգիենիկ պայմաններ</p>	<p>Կապալառուն ապահովել է բավարար սանիտարական հիգիենիկ պայմաններ շինհրապարակում. խմելու և լվացվելու ջուր, զուգարաններ, ընդմիջման հարմարություններ</p>	<p>Բավարար խմելու և լվացվելու ջուրը, զուգարանները, ընդմիջման հարմարություններն առկա են</p>	<p>Շինհրապարակի ստուգայց</p>	<p>Շինարարական աշխատանքների ընթացքում</p>	<p>Կապալառու</p>	<p>Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ</p>

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

<p>Շինարարական տեխնիկա և սարքավորումներ</p>	<p>Կիրառվելու են միայն համապատասխան տեխնիկական վկայական ունեցող մեքենաներն ու սարքավորումները, որոնք ենթարկվելու են պարբերական զննման և վերանորոգման</p>	<p>Շին հրապարակում կիրառվող մեքենաների և սարքավորումների տեղնիկական վկայականների առկայությունը</p>	<p>Կապալառուի գրասենյակում փաստաթղթերի ստուգում</p>	<p>Շինարարական աշխատանքների ընթացքում</p>	<p>Կապալառու</p>	<p>Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ</p>
<p>Հողային աշխատանքներ</p>	<p>Փորված բաց խրամուղիների, հորերի մասին նախագուշացում</p>	<p>Բաց խրամուղիները և հորերը ցանկապատվելու են, տեղադրվելու են նախագուշացնող նշաններ և պաշտպանիչ պատնեշներ Անհրաժեշտությամբ ն դեպքում շինհրապարակն ապահովվելու է լրացուցիչ լուսավորությամբ</p>	<p>Շինհրապարակի ստուգայց</p>	<p>Շինարարական աշխատանքների ընթացքում</p>	<p>Կապալառու</p>	<p>Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ</p>

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

Խմելու ջրի որակի վատթարացում	Կապալառուն ձեռք է բերելու ՀՀ ջրի խողովակների լվացման և քլորով աղտահանման կարգը	ՀՀ ջրի խողովակների լվացման և քլորով աղտահանման կարգն առկա է և կիրառվում է Կապալառուի կողմից	Փաստաթղթերի ստուգում	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու,
Պատահարներ շինհրապարակում	Շինհրապարակում առկա է լինելու առաջին բուժօգնության տուփը և սարքին կրակմարիչը	Առաջին բուժօգնության տուփը և սարքին կրակմարիչը առկա են շինհրապարակի բոլոր տեղամասերում	Շինհրապարակի ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ
	Պատահարները (աշխատողների կյանքին և առողջությանը սպառնացող դեպքեր, մեծաքանակ արտահոսքեր, հողային աշխատանքների ժամանակ փլուզումներ, մեքենաների և սարքավորումների խափանումներ) գրանցվելու են և համապատասխան հաշվետվությունը ներկայացվելու է	Պատահարների և ուղղիչ գործողությունների մասին գրանցումներն ու հաշվետվությունն առկա են	Կապալառուի գրասենյակում փաստաթղթերի ստուգում	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

Արտակարգ իրավիճակներ	Արտակարգ իրավիճակներին արձագանքման արարողակարգը (ԱԻԱ) մշակված է և պատասխանատու անձը նշանակված է	ԱԻԱ պատասխանատու ն շինհրապարակում է կամ հասանելի է	Շինհրապարակի ստուգայց	Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու	Խորհրդատու, ՀՋԿ ՓԲԸ
ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՓՈՒԼ						
Քլորացման գործողությունների մեջ ընդգրկված անձնակազմի անվտանգություն ¹	Մշտական հսկողություն քլորակայանների նկատմամբ: Օպերատորների վերապատրաստում(իրակա նացվելու է քլորահաբերի մատակարարների կողմից); անձնական պաշտպանիչ միջոցներով ու ԱԻԱ ապահովում	Քիմիական նյութերի հետ աշխատող անձնակազմն կրում է ԱՊՄ, ԱԻԱ պատասխանատու ն տեղում է, առողջությանը հասցված վնասի դեպքերը բացակայում են	Քլորացման կայանների ստուգայց	Ջրամատակարարման համակարգի գործողության ընթացքում	ՀՋԿ ՓԲԸ	

¹ ՀՀ Կառավարության որոշում N-529 Ն «Քլորի արտադրության, օգտագործման, պահեստավորման և տեղափոխման ժամանակ անվտանգության կանոններին հաստատման մասին»(2011թ. ապրիլի 21-ի)

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

<p>Հողի և ջրի աղտոտում ջրային մարմինների (գետի, հորերի, աղբյուրակ ապերիի) մաքրումից առաջացած տիղմով</p>	<p>Տիղմը հեռացվելու և տեղադրվելու է թույլատրված վայրերում</p>	<p>Տիղմը հեռացված և տեղադրված է թույլատրված վայրերում: Չթույլատրված վայրերում տիղմի կուտակումներ չեն նկատվել</p>	<p>Քլորացման կայանների ստուգայց</p>	<p>Ջրամատակարարման համակարգի գործողության ընթացքում</p>	<p>ՀԶԿ ՓԲԸ</p>	
<p>Ջրի աղտոտումը տնային տնտեսությունների ց կենցաղային աղբով և անասնապահության թափոններով</p>	<p>Մանիտարական զանաների խիստ պահպանություն</p>	<p>Մանիտարական զոնաները ապահով են և պահվում են մաքուր վիճակում</p>	<p>Մանիտարակա ն զոնաների ստուգայց</p>	<p>Ջրամատակարարման համակարգի գործողության ընթացքում</p>	<p>ՀԶԿ ՓԲԸ</p>	

Հավելված Բ. Դաշտային այցերի ստուգաթերթիկ

FIELD VISITS CHECKLIST

Դիտողություններ ստուգաթերթիկի լրացման վերաբերյալ /Comments on completing monitoring form

<i>Իրականացված մեղմացուցիչ միջոցառումները</i>	Mitigation implemented:
“Այո” = մեղմացման ծրագիրը իրականացվել է	“Yes” = mitigation program has been implemented
“Ա/Մ” = մեղմացման ծրագիրը իրականացվել է մասամբ	“Y/P” = mitigation program has been implemented partly
“Ոչ” = մեղմացման ծրագիրը չի իրականացվել	“No” = the mitigation program has not been implemented
“Ո/Կ” = Կիրառելի չէ	“N/A” = not applicable

Ընդհանուր տեղեկատվություն General information	Ամիս/ամսաթիվ DD/MM/YY				Corrective Action Request ուղղիչ միջոցառումների պահանջ
	Ենթաձրագիր / Subproject				
	Տեղակայում / Location				
	Շինարարական կազմակերպություն/ Constriction contractor				
	Մարզ / Marz				
	Համայնք/ Community				
1. Նախագծում Design					
Անհրաժեշտ թույլտվություններ Required permissions	1.1 Բնապահպանական փորձաքննության եզրակացություն / EEC available	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	1.2 Հողհատկացման գրավոր համաձայնություն / written consent on land acquisition	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	1.3 Պատմամշակութային փորձաքննություն / assessment of impact on cultural heritage	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	1.4 Բնական ռեսուրսների հանութավորման թույլտվությունը առկա է/ License for extraction of natural resources available	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	1.5 Ասֆալտ/բետոնի գործարանի գործարկման թույլտվությունը առկա է/ Permit for operating concrete/asphalt plant available	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	1.6 Աղբավայրում թափոնների տեղադրման թույլտվությունը առկա է/ Permission for disposal of waste available	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
2. Շինարարություն Construction					

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

Անհրաժեշտությամբ լրացումներ Required permissions	2.1 Շին.թափոնների տեղադրման լրացուցիչ գրավոր համաձայնություն / Waste disposal permission is available	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	2.2 Գրավոր համաձայնություն պատմամշակ. Հուշարձանի անսպասելիորեն հայտնաբերման դեպքում / Cultural/archaeological chance finds are reported and dealt with in compliance with Armenian legislation	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
<u>3. Հասարակության Իրազեկում Public awareness</u>					
	3.1 Ազդակիր բնակչությունը իրազեկված է Ա. Շին աշխատանքների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների մասին Բ. Բողոքների և առաջարկների մեխանիզմի մասին / Impacted population is informed of: i. construction activities and possible environmental impacts ii. mechanism for making complaints and comments	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	3.2 Բողոքների/ առաջարկների համար կոնտակտային տվյալներ պարունակող տեղեկատվական ցուցանակն առկա է/ Board or poster with contact information for complains/ suggestions is available	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	3.3 Բողոքների/ առաջարկների գրանցամատյանն առկա է շինհրապարակում/ Grievance Redress register book is available on- site				
	3.4 Բողոքներն/ առաջարկները ուսումնասիրվել և լուծվել են / Complaints and comments are addressed	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
<u>4. Անվտանգություն Safety</u>					
Բանվորների հանվ տանգություն Safety of workers	4.1 Աշխատանքները սկսելուց առաջ աշխատողներն հրահանգվել են աշխատանքային անվտանգության վերաբերյալ: Համապատասխան գրառումներն առկա են հրահանգավորման գրանցամատյանում/ Workers receive introductory job- focused safety trainings before starting work; training event is properly registered in the instructions' book	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	4.2 Աշխատողներն ախպահովված են և կրում են արտհագուստ և պաշտպանիչ միջոցներ (բաճկոններ, սաղավարտներ, ձեռնոցներ, ակնոցներ, շնչադիմակ)/ Working staff is provided with and wearing the safety uniform and protective gear (e.g. vests, helmets, high boots, gloves, glasses, mask)	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	4.3 Վտանգավոր նյութերի հետ աշխատող անձնակազմը կրո՞ւմ է անվտանգության հատուկ հանդերձանք:/ Workers dealing with hazardous materials wear special protective uniform	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

	<p>4.4 Շինարարության մեջ գործող տեխնիկական միջոցներն ենթարկվել են պարբերական զննումների /</p> <p>Regular inspection of technical state of machinery is being implemented</p>	Այն Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	<p>4.5 Առաջին բուժ օգնության դեղատուփն առկա է շին հրապարակի բոլոր հատվածներում /The first aid kits are available in every section of works on site</p>	Այն Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	<p>4.6 Շին. Հրապարակի բոլոր հատվածներում/ ճամբարներում առկան հակահրդեհային միջոցները (հակահրդեհային ավազան, կրակմարիչներ, գործիքներ/սարքավորում, ավազնային): Are fire-resistant measures available on construction sites/camps (fireproof shield, fire extinguisher, existence of tools/equipment, sand, etc.)</p>				
	<p>4.7 Աղմուկահարույց միջավայրում աշխատող անձնակազմը կրում է պաշտպանիչ ականջակալներ: /</p> <p>Workers are using ear-protective gear in the vicinity of sources of high noise</p>	Այն Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	<p>4.8 Աշխատողների սանիտարահիգիենիկ պայմաններն առկան նրավարարումներ կայացվող պահանջներին (խմելու և լվացվելու ջուր, զուգարաններ, ընդմիջման և հանգստի հարմարություններ) /</p> <p>Drinking and washing water, toilets, meal time facilities are available and satisfactory</p>	Այն Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	<p>4.9 Պատահարների և դրանց վերացման գործողությունների մասին հաշվետվությունը ներկայացված է /</p> <p>Accidents are recorded and corrective measures reported</p>	Այն Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	<p>4.10 Արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձը շինհրապարակում է կամ հեշտ հասանելի է /</p> <p>Person in charge of ERP is on-site or easily accessible</p>	Այն Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	<p>4.11 Ծրագրի և իրականացնող կազմակերպությունների մասին ցուցանակը տեղադրված է /</p> <p>Board with information on project and implementing agencies is installed</p>	Այն Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
<p>Բնակչության անվտանգություն</p> <p>Safety of population</p>	<p>4.12 Ճանապարհային երթևեկությունը կարգավորող նշանները կամ պատնեշները տեղադրված են, շրջանցիկ ուղիներն ապահովված են /</p> <p>Road signs or fences are installed, bypasses are organized to prevent disturbances of the traffic</p>	Այն Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	<p>4.13 Խրամուղիներն ու փորվածքներն ապահովված են զգուշացնող նշաններով, ցանկապատումով, կամրջակներով /</p> <p>Open trenches, pits and ditches are provided with fencing, warning signs and protective barriers and bridge overpasses.</p>	Այն Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

	4. 14 Անհրաժեշտ լուսավորումն ապահովված է/ Night time illumination is available	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
5. Կառավարման միջոցառումներ շինարարության ընթացքում Management measures during construction					
Շին.հրապարակի շահագործում / Operation on area/construction site	5.1 Մեքենաների և տեխնիկայի կայանատեղն պատշաճ կազմակերպված է / Parking for machinery and vehicles is organized properly	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	5.2 Ցուղերի և քսանյութերի պահեստավորումը պատշաճ կազմակերպված է / Storage for oils and lubricants is organized properly	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	5.3 Շինարարական հրապարակը/ճամբարը պատշաճ կազմակերպված է (օր. ցանկապատ, հանդերձարան): / Construction site/camp is properly established (ex. fencing, dressing room, etc.)?	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	5.4 Շին. Տեխնիկան և մեխանիզմները գտնվում են սարքին վիճակում (վառելիքի, յուղերի և քսանյութերի արտահոսքի հետքերը բացառում են):/ Operating construction machinery and equipment are in proper technical state (no leakages of fuel, oil, lubricants, etc.)	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	5.5 Հողային հանույթը և այլ թափոնները նախնական կուտակման տեղից պարբերաբար տեղափոխվում են աղբավայր/ Excavated and demolished materials and construction waste are regularly removed from the places of preliminary accumulation and disposed in approved sites	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	5.6 Շին հրապարակից այդ թվում՝ շինճանքարից և կայանատեղից սահմաններից դուրս այլ չթույլատրված հողատարածքների օգտագործումը բացառված է/ Any use of land outside the construction site including camps and parking sites is excluded	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	5.7 Կենցաղային աղբի հավաքման համար արկաղները կամ այլ տարաները տեղադրված են/ Containers for collection of garbage are installed;	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	5.8 Շին հրապարակը գտնվում է մաքուր վիճակում/ Construction site looked clean, free of litter and scattered construction waste				
6. Օդի ժամանակավոր աղտոտում Temporary air pollution/dust					
	6.1 Շինանյութը կամ թափոնները տեղափոխվում են ծածկ ունեցող բեռնատարներով/ Vehicles transporting construction waste and material are covered	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	6.2 Շին հրապարակը պարբերաբար ջրցանվում է / Construction site is watered to reduce dust emissions	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

<u>7. Հողի Էրոզիա</u> <u>Soil erosion</u>					
	7.1 Թերությունների և շեղերի ամրեցման միջոցառումներն իրականացված են/ Slope stabilization measures are implemented	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	7.2 Փոստրակների հետլիցքը ժամանակին է կատարվել/ The pits are backfilled	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	7.3 Բուսահողը հանված և ժամանակավոր պահեստավորված է; Բուսահողի շերտը աշխատանքների ավարտին վերադարձված և վերականգնված է / Topsoil is stripped and stockpiled in separate piles; Top soil layer restored by the end of construction works	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	7.4 Շին.աշխատանքների ավարտից հետո վնասված մակերեսները վերականգնված են/ Damaged surface is restored/ repaired/developed by the end of construction works	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	7.5 Մեքենաների և տեխնիկայի լվացումն իրականացվում է ջրային ռեսուրսներից անվտանգ հեռավորության վրա, կեղտաջրերի ուղղակի արտանետումը կանխելու նպատակով / Vehicles and machinery are washed on safe distance from natural water bodies preventing direct discharge of runoff into the water bodies	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	7.6 Աղտոտված հողային զանգվածը հեռացված է շինարարակից և պատշաճ տեղադրված է/ Contaminated soil is removed from the site and disposed				
<u>8. Ջրի աղտոտում</u> <u>Water pollution and sedimentation</u>					
	8.1 Քսանյութերով և վառելանյութերով ջրի աղտոտում չի նկատվում/ There is no pollution of water by fuel and lubricants leakages	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	8.2 Խողովակների լվացումից հետո քլորի արտահոսքը բացառված է / Leakage of chlorine after wash up of the pipes is excluded	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
	8.3 Շին.աշխատանքների հետևանքով ջրային և դրենաժային ուղիների խցանում չի նկատվում/ Water bodies and drains are not blocked with sediments				
<u>9. Աղմուկը նակավայրերի սարածքին մոտ</u> <u>Noise close to settlements</u>					
	9.1 Աշխատանքներն իրականացվում են աշխատանքային ժամերին, հակառակ դեպքում՝ սահմանված կարգով / Construction works are implemented during day-time working hours, or in approved time	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
<u>10. Շինարարական կենցաղային թափոնների տեղադրում</u> <u>Construction waste disposal</u>					

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

	10.1 Շինարարական և կենցաղային աղբը տեղադրվում է թույլատրված աղբավայրում / Transportation and disposal of Construction waste and garbage are disposed in approved landfill	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	
11. Շահագործում Operation					
Խմելու ջրի աղտոտում / Drinking water pollution	11.1 Մնացորդային քլորի քանակը համապատասխանում է խմելու ջրի որակի նորմերին / Quantity of residual chlorine is in compliance with the standards of drinking water quality	Այո Yes	Ոչ No	Ո/Կ N/A	

Այլ նշումներ/ պարզաբանումներ
Other remarks/ clarifications

Մեղմացման միջոցառման արդյունավետության ամփոփում Mitigation effective summary					
Ամբողջովին համապատասխանություն Fully compliant		Մասնակի համապատասխանություն Partly compliant		Անհամապատասխանություն Non-compliant	
Ընդամենը Totally	%-րով կիրառելի կետերի նկատմամբ % to applicable items	Ընդամենը Totally	%-րով կիրառելի կետերի նկատմամբ % to applicable items	Ընդամենը Totally	%-րով կիրառելի կետերի նկատմամբ % to applicable items

Հավելված Գ. Հանրային քննարկումների արձանագրություն և մասնակիցների ցանկ

Հանրության իրազեկման բարձրացման հանդիպման արձանագրություն

Քաղաք Էջմիածին

Էջմիածին քաղաքի ջրամատակարարման համակարգի լրացուցիչ վերակառուցման Ծրագրի նախագծի և շինարարական աշխատանքների բնապահպանական և սոցիալական ազդեցությունների ներկայացմանը նվիրված հանդիպումը ազդակիր հանրությանը տեղի ունեցավ ՀՀ Արմավիրի մարզի Էջմիածին քաղաքում, Հայջրմուղկոյուղի ՓԲԸ Էջմիածին մասնաճյուղի շենքում: Հանդիպման մասին տեղեկացնող հայտարարությունները նախօրոք փակցվել են քաղաքի ազդակիր հատվածում:

Նախագծող խմբի հանձնարարությամբ հանդիպմանը ներկա էին գտնվում պ-ն Գ. Փոքրիկյանը՝ նախագծող ինժեներ, տ-ն Էդիտա Վարդգեսյանը՝ բնապահպանական/ սոցիալական ազդեցության մասնագետ, այլ ինժեներներ, ինչպես նաև շինարար Կապալառու կազմակերպության ներկայացուցիչներ: Տ-ն Լիլիթ Հովհաննիսյանը՝ ԾԻԳ բնապահպանական/ սոցիալական ազդեցության մասնագետ, Հայջրմուղկոյուղի ՓԲԸ Էջմիածին մասնաճյուղի մի խումբ աշխատակիցներ նույնպես մասնակցում էին հանդիպմանը: Ներկա էին գտնվում Ծրագրի ազդակիր հատվածի բնակիչները:

Տ-ն Էդիտա Վարդգեսյանը ողջունեց ներկաներին և ամփոփ ներկայացրեց Ծրագիրը: Նա խոսքը փոխանցեց պ-ն Փոքրիկյանին նախագիծը ներկայացնելու համար:

Պ-ն Փոքրիկյանը ներկայացրեց Էջմիածին քաղաքի լրացուցիչ ջրամատակարարման Ծրագրի շրջանակներում իրականացվող բաշխիչ ցանցի վերակառուցման աշխատանքների տեղակայումն ու բնույթը:

Ներկաներին տրվեց հարց ու պատասխանի հնարավորություն, սակայն նախագծի վերաբերյալ հարցեր չտրվեցին:

Այնուհետև տ-ն Վարդգեսյանը հանրությանը տեղեկացրեց, որ նախապես իրականացվել է բնապահպանական գնություն և գնահատվել են շինարարական աշխատանքների հնարավոր ազդեցությունները: Մշակվել է Շրջակա միջավայրի կառավարման և մոնիտորինգի պլանը, որտեղ նախատեսվել են այդ ազդեցությունների մեղմացման միջոցառումներ: Տ-ն Վարդգեսյանը նշեց շրջակա բնական և քաղաքային միջավայրի պաշտպանության, ինչպես նաև տեղական բնակչության անվտանգության համար ՇՄԿՄՊ-ի կարևորությունը: Նա տեղեկացրեց, որ հատուկ միջոցառումներ են նախատեսված առաջացող շինարարական և կենցաղային աղբի կառավարման համար դրանց տարածումից և դեպի տներ տանող մուտքերի փակումից խուսափելու նպատակով: Նա տեղեկացրեց, որ ամբողջ աղբը կանոնավոր կերպով կուտակվելու է նախնական կուտակման վայրում, որից հետո պարբերաբար տեղափոխվելու է հատկացված

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

աղբավայր: Նա նույնպես նշեց, որ հատուկ կարևորություն է տրվում փոշու և ցեխի տարածումը կանխարգելող միջոցառումներին, ինչպես նաև աղմուկի մակարդակը բնակավայրերի համար ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված ստանդարտների սահմաններում պահելուն:

S-ն Էդիտա Վարդգեսյանը տեղեկացրեց, որ փողոցների և բակերի վնասված մակերեսները վերականգնվելու են և բերվելու են նախնական տեսքի՝ փորված խրամուղիների և փոսորակների լայնքով վերականգնվելու է ասֆալտի կամ գրունտային ծածկույթը:

Հատուկ անդրադարձ կատարվեց տեղական բնակչության անվտանգության հարցերին: Բնապահպանական/ սոցիալական ազդեցության մասնագետը ներկայացրեց ՇՄԿՄՊ –ով նախատեսված անվտանգության միջոցառումները ինչպիսիք են նախազգուշացնող նշանները, ցանկապատումը, շրջանցիկ ուղիները, կամրջակները և այլն:

S-ն Էդիտա Վարդգեսյանը հանրությանը տեղեկացրեց, որ բողոքներին արձագանքման մեխանիզմ է մշակված մարդկանց շինարարության ընթացքին վերաբերվող հնարավոր գանգատները կամ առաջարկները հավաքագրելու նպատակով: Նա նշեց, որ կոնտակտային տվյալները առկա են լինելու փակցված ցուցանակներում, իսկ բողոք/ առաջարկը հնարավոր կլինի գրանցել Կապալառուի մոտ պահվող գրանցամատյանում: Նա կոչ արեց բնակիչներին լինել ակտիվ և անհրաժեշտության դեպքում ազատ օգտվել մտահոգությունները ներկայացնելու ընձեռնվող հնարավորությունից: Կապալառու կազմակերպության ներկայացուցիչը հայտնեց իրենց պատրաստակամությունը արագ և ժամանակին անդրադառնալ բողոքներին և հնարավորության սահմաններում տեղում լուծել դրանք: Միայն այն առաջարկները, որոնք Կապալառուի իրավասության սահմաններից դուրս են կտեղափոխվեն համապատասխան աստիճաններ:

S-ն Էդիտա Վարդգեսյանը հավաստեց, որ ՇՄԿՄՊ-ի բոլոր միջոցառումները հսկվելու են վերահսկողի և ԾԻԳ-ի կողմից պարբերաբար կատարվող դաշտային ստուգայցերի միջոցով:

Հանդիպման ժամանակ բնապահպանական ազդեցություններին վերաբերվող հարցեր չտրվեցին:

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների լրացուցիչ ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման նախագծում

Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների ջրամատակարարման համակարգերի լրացուցիչ վերակառուցման Օրագիր

“Reconstruction of additional water supply systems of Ashtarak and Echmiatsin towns”

Հանրային կոսմոսներ

PUBLIC HEARINGS

Էջմիածին քաղաքի ջրամատակարարման համակարգերի լրացուցիչ վերակառուցման նկերաբերյալ

On reconstruction works of additional water supply systems in Echmiatsin town

Նո N	Անուն Ազգանուն Name	Կազմակերպություն/Բնակիչ Organisation/Resident	Հեռախոսահամար contacts
1	Վ. Հարությունյան - 3	ՏԵՇԱՇ, Գ. Նրևան	093 100 825
2	Մ. Գրաբաբյան	Բնակիչ, Զ. Գրաբաբյան	
3	Ա. Աղեջանյան	Բնակիչ Զ. Գրաբաբյան	077 907 595
4	Ս. Բաղդասարյան	Բնակիչ Զ. Գրաբաբյան	095 541 918
5	Ն. Մկրտչյան	Բնակիչ Զ. Գրաբաբյան	093 523 183
6	Դ. Բեռնիսյան	Բնակիչ Զ. Գրաբաբյան	077-05-286X
7	Լ. Բեռնիսյան	Բնակիչ Զ. Գրաբաբյան	098-626-523
8	Ա. Առաքելյան	«Բնակիչ» ՍՊԸ Գրաբաբյան	093 878 889
10	Ս. Դրոյանյան	ՏԵՇԱՇ, Գ. Նրևան	093 300 728
11	Խ. Առաքելյան	ՏԵՇԱՇ, Գ. Նրևան	095 552 537
12	Լ. Զոհրաբյան	ՏԵՇԱՇ, Գ. Նրևան	055-55-20-40
13	Ս. Պարսադանյան	Բնակիչ Զ. Գրաբաբյան	094-58-7072
14	Բ. Փոստալյան	Բնակիչ	093 100 837
15	Գ. Մարտիրոսյան	Բնակիչ	095 090 212